

Ο Νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Νέο ενιαίο πλαίσιο για δήμους και περιφέρειες — ενίσχυση συμμετοχής, διαφάνειας και αποτελεσματικότητας

774

άρθρα

6

Βιβλία

~2.000

διατάξεις ενοποιούνται

Γιατί ένας νέος Κώδικας — και γιατί τώρα

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι το πρώτο επίπεδο διακυβέρνησης στο οποίο ο πολίτης συναντά καθημερινά το κράτος. Από τον «Καποδίστρια» έως τον «Καλλικράτη», η οργάνωση των δήμων και των περιφερειών εξελίχθηκε χωρίς ποτέ να αποκτήσει ένα ενιαίο, σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο.

Πολυνομία

Διάσπαρτες, αλληλεπικαλυπτόμενες διατάξεις δεκαετιών. Πολλές εκ των οποίων είχαν ζωή 70 ετών.

Νέες απαιτήσεις

Ταχύτητα, διαφάνεια και λογοδοσία ως ζητούμενα.

Ψηφιακή εποχή

Το gov.gr αλλάζει τη σχέση πολίτη-διοίκησης.

Από τι ξεκινάμε: η υπάρχουσα κατάσταση

Προβλήματα

- Δαιδαλώδες παράπλευρο δίκαιο
- Αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων
- Ερμηνευτικές ασάφειες & ανασφάλεια
- Έλλειμμα διαφάνειας και λογοδοσίας
- Περιορισμένη συμμετοχή των πολιτών

Συνέπειες

- Δυσκολία εφαρμογής της νομοθεσίας
- Αυξημένο διοικητικό κόστος
- Καθυστερήσεις σε αποφάσεις και έργα
- Έλλειψη ασφάλειας δικαίου
- Απομάκρυνση πολιτών από τους θεσμούς

Ένα παράδειγμα αρκεί...

Παρ. 12 άρθρου 5 του ν. 1894/1990 "Ακαδημία Αθηνών και άλλες διατάξεις"

12. Η ευθύνη και η αρμοδιότητα για επισκευές μεγάλης κλίμακας στο φέροντα οργανισμό, στις στέγες και στις εγκαταστάσεις των σχολικών κτιρίων ανήκει στους **αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης** και, εφ' όσον αυτοί δηλώσουν ότι αδυνατούν, ασκείται από τις **οικείες νομαρχίες, οι οποίες επιχορηγούνται με τις σχετικές πιστώσεις.**

.....

- **Ερώτημα 1:** όταν εννοεί οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, εννοεί τους δήμους;
- **Ερώτημα 2:** όταν όμως γράφτηκε η διάταξη το 1990, η Ελλάδα είχε 441 δήμους και 5382 κοινότητες, που είναι λογικό να μην έχουν τεχνική υπηρεσία. Με τον Καποδίστρια άλλαξε κάτι;
- **Ερώτημα 3:** όταν εννοεί νομαρχίες, τι εννοεί; Τις κρατικές νομαρχίες του 1990 (η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση θεσπίστηκε το 1994), τις αποκεντρωμένες διοικήσεις ή τις αιρετές περιφέρειες που ιδρύθηκαν το 2010;
- **Ερώτημα 4:** Το 2010, με το άρθρο 75 του ν.3852, η συντήρηση των σχολικών μονάδων μεταφέρθηκε στους δήμους. Επομένως, ισχύει πλέον συντρέχουσα αρμοδιότητα των περιφερειών ή των αποκεντρωμένων ή μόνο των δήμων;

Η απάντηση του νέου Κώδικα

Ένα ενιαίο νομοθέτημα 774 άρθρων τροποποιεί ριζικά σχεδόν 2.000 διάσπαρτες διατάξεις.

0 1

Ενεργός πολίτης

Ενίσχυση της συμμετοχής σε όλη τη λειτουργία δήμων και περιφερειών.

0 2

Ψηφιακή διοίκηση

Ενσωμάτωση της τεχνολογίας με όριο την αδιαμεσολάβητη συμμετοχή.

0 3

Πολιτική αποτελεσματικότητα

Κάθε αιρετή αρχή μπορεί να εφαρμόσει την πολιτική για την οποία ψηφίστηκε.

Η δομή του Κώδικα: έξι Βιβλία

Βιβλίο 1

Συγκρότηση & Εκλογές

Διοικητική διαίρεση, κατηγορίες δήμων, εκλογή αιρετών, εκλογικές δαπάνες.

Βιβλίο 2

Διακυβέρνηση & Όργανα

Όργανα διοίκησης, νομικά πρόσωπα αυτοδιοίκησης, καταστατική θέση των αιρετών.

Βιβλίο 3

Αρμοδιότητες

Καταγραφή και κατανομή αρμοδιοτήτων σε πολυεπίπεδη διακυβέρνηση.

Βιβλίο 4

Οικονομική Διοίκηση

Έσοδα, προϋπολογισμός, δημόσιες συμβάσεις, περιουσία.

Βιβλίο 5

Έλεγχος Νομιμότητας

Αντικειμενικός έλεγχος πράξεων και πειθαρχική ευθύνη αιρετών.

Βιβλίο 6

Γενικές Λειτουργίες

Κύρωση του πρόσθετου πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη. Παιδικοί σταθμοί

Η δωδεκάδα των μεγάλων αλλαγών — μέρος Α

1

Ενιαίο πλαίσιο

Κοινός Κώδικας για δήμους και περιφέρειες. Για πρώτη φορά, οι δύο βαθμοί αυτοδιοίκησης αντιμετωπίζονται συγκροτημένα και ενιαία.

2

Διαφάνεια & λογοδοσία

Ενίσχυση διαφάνειας και λογοδοσίας. Εργαλεία άσκησης ελέγχου επί των πράξεων των αιρετών από τη μειοψηφία. Καλύτερη ενημέρωση πολιτών.

3

Αναδιοργάνωση συστήματος διακυβέρνησης

Σαφέστεροι ρόλοι συμβουλίων, επιτροπών και συλλογικών οργάνων.

4

Σύγχρονη οικονομική διοίκηση

Αποτελεσματικότητα, ταχύτητα και διαφάνεια σε ενιαίο πλαίσιο.

5

Αντικειμενικός έλεγχος

Έλεγχος αποκλειστικά νομιμότητας μέσω της Αυτοτελούς και ανεξάρτητης Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

6

Καταστατική θέση αιρετών

Σαφές καθεστώς αντιμισθίας, αδειών και επαγγελματικής δραστηριότητας.

Η δωδεκάδα των μεγάλων αλλαγών — μέρος Β

7

Σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων

Συστηματοποίηση στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

9

Νέο εκλογικό σύστημα

Εκλογή σε έναν γύρο και δυνατότητα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

11

Ψηφιακός μετασχηματισμός

Νέες ψηφιακές εφαρμογές με πολλαπλές διαλειτουργικότητες.

8

Συμμετοχή πολιτών

Συμβουλευτικά ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα και αναβαθμισμένα συμβούλια νέων.

10

Κωδικοποίηση νομικών προσώπων

Νέο πλαίσιο για ΔΕΥΑ και εξορθολογισμός σχημάτων.

12

Μεγαλύτερη ευελξία για κοινωνική πολιτική

Επίδομα γέννησης, στήριξη εργαζομένων σε ορεινούς και νησιωτικούς δήμους

Νέες κατηγορίες δήμων

Στοχευμένη χρηματοδότηση και πολιτικές, προσαρμοσμένες στη γεωμορφολογία και τις πραγματικές ανάγκες κάθε περιοχής. Κάθε δήμος και περιφέρεια της χώρας είναι διαφορετικοί και έχουν ιδιαίτερες ανάγκες.

Ορεινοί Δήμοι

Νησιωτικοί Δήμοι

Παραμεθόριοι Δήμοι

Δήμοι Μητροπολιτικών Κέντρων

Αστικοί Δήμοι

Δήμοι Πρωτεύουσες Νομών

Μεγάλοι Ηπειρωτικοί Δήμοι

Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι

Μικροί Ηπειρωτικοί Δήμοι

Επίσημη πηγή κατάταξης: η απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Νέες κατηγορίες δήμων

Ορεινοί Δήμοι

α) τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των δημοτικών κοινοτήτων τους χαρακτηρίζονται ως ορεινές (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) ή

β) έχουν πληθυσμό έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) κατοίκους και τουλάχιστον το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των δημοτικών κοινοτήτων τους χαρακτηρίζονται ως ορεινές

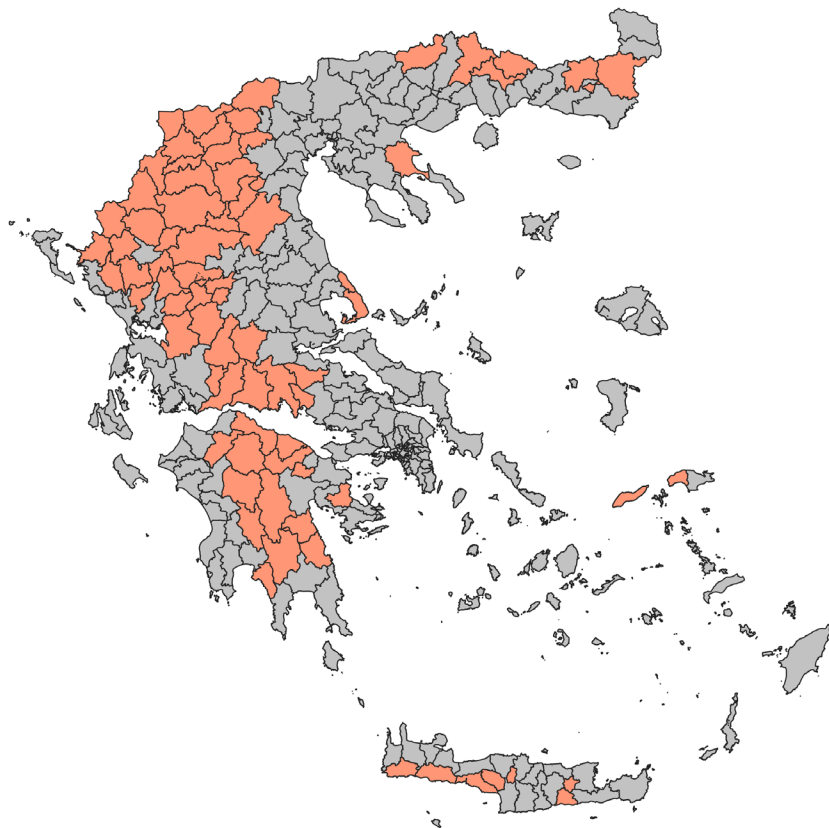
γ) τουλάχιστον το σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού πληθυσμού τους κατοικεί σε ορεινές δημοτικές κοινότητες ή

δ) έχουν πληθυσμό έως τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000) κατοίκους, και τουλάχιστον το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της έκτασής τους καταλαμβάνεται από ορεινές δημοτικές κοινότητες ή

ε) είναι μικροί ηπειρωτικοί δήμοι, σύμφωνα με την παρ. 8, και τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των δημοτικών κοινοτήτων τους χαρακτηρίζεται αθροιστικά ως ορεινές και ημιορεινές ή

στ) είναι μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι, σύμφωνα με την παρ. 7 ή μικροί ηπειρωτικοί δήμοι, σύμφωνα με την παρ. 8, και έχουν πυκνότητα πληθυσμού μικρότερη των δέκα (10) κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Στην κατηγορία ορεινών δήμων δεν περιλαμβάνονται οι δήμοι της Αττικής

Ο Τρόπος εκλογής Δημάρχων και Περιφερειαρχών

Νέος τρόπος εκλογής των αυτοδιοικητικών αρχών

Γιατι αλλάζει;

1

Μειωμένη συμμετοχή στον β' γύρο

Η συμμετοχή των πολιτών στον β' γύρο ήταν μειωμένη και εξαρτώμενη από το αν κατά την επαναληπτική εκλογή διεξαγόταν εκλογή μόνο για τον πρώτο βαθμό, μόνο για τον δεύτερο ή και για τους δύο. Μεγαλύτερη συμμετοχή σημαίνει μεγαλύτερη νομιμοποίηση των αιρετών αρχών της αυτοδιοίκησης.

3

Ταλαιπωρία εκλογέων

Οι εκλογείς μέσα σε μια εβδομάδα, οφείλουν (καθώς η ψήφος είναι υποχρεωτική) να μεταβούν εκ νέου στα εκλογικά κέντρα. Το πρόβλημα είναι εντονότερο σε όσους εκλογείς ψηφίζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους.

2

«Συναλλαγές» μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου

Σε αρκετές περιπτώσεις έχει παρατηρηθεί φαινόμενο πολιτικών συναλλαγών μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου, και ανάμεσα στους συνδυασμούς που συμμετέχουν, και σε αυτούς που αποκλείστηκαν.

Επίσης έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο της «ψήφου τιμωρίας», όσων υποψηφίων συμβούλων συγκέντρωσαν χαμηλή επίδοση κατά την πρώτη Κυριακή και, παρόλο που συμμετέχει στον β' γύρο ο συνδυασμός τους, είτε απέχουν είτε ακόμα ψηφίζουν τον αντίπαλο συνδυασμό.

4

Οικονομικό κόστος και δυσλειτουργίες υπηρεσιών

Ο δεύτερος γύρος των αυτοδιοικητικών εκλογών έχει υψηλό κόστος και ταυτόχρονα δημιουργούνται δυσλειτουργίες σε σημαντικές υπηρεσίες, όπως είναι οι εκπαιδευτικές μονάδες, οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα δικαστήρια.

Η εναλλακτική ψήφος - Μεγαλύτερη δύναμη στον εκλογέα

Ένας Γύρος

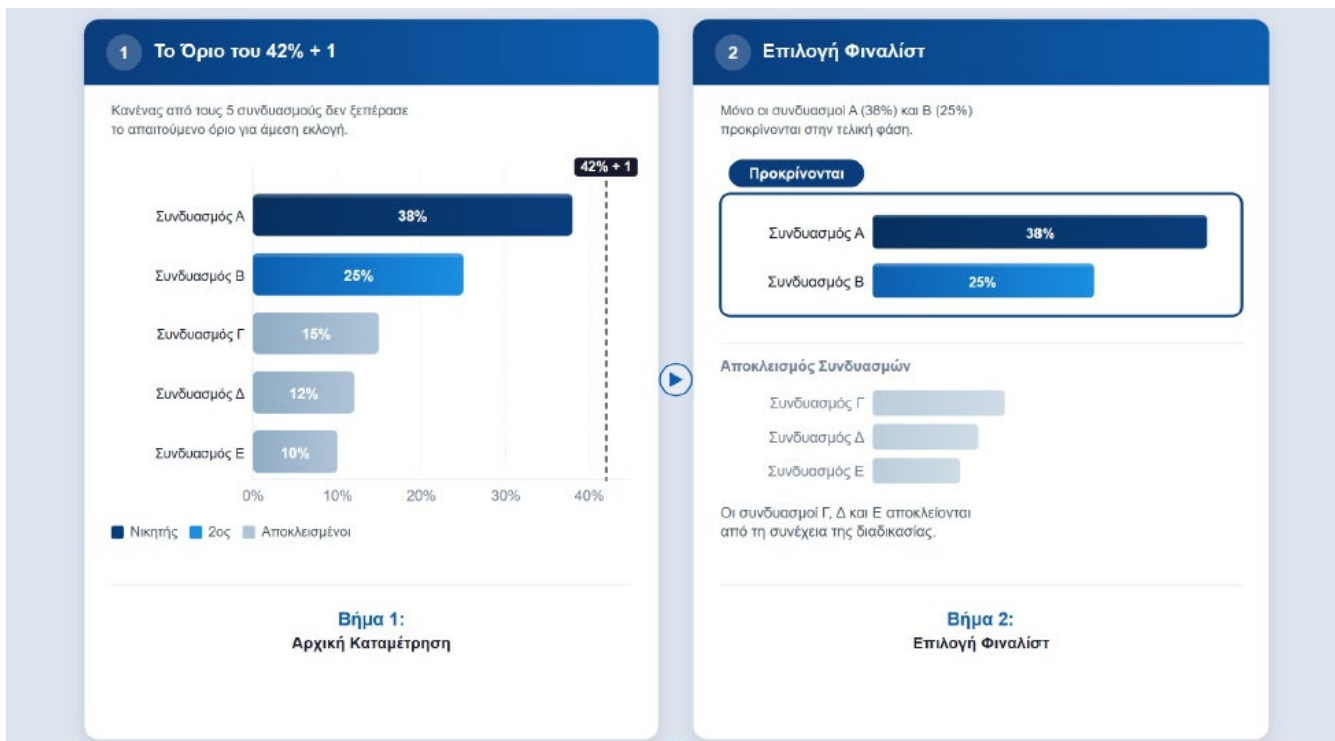
Η εκλογή διεξάγεται σε **έναν και μόνο γύρο**. Νικητής ανακηρύσσεται ο συνδυασμός που συγκεντρώνει τουλάχιστον **42% + 1** ψήφο των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Εναλλακτική Ψήφος

Αν κανείς συνδυασμός δεν συγκεντρώσει το 42% + 1 ψήφο των εγκύρων ψήφων τότε και μόνο τότε, στους δύο πρώτους σε ψήφους συνδυασμούς, προστίθενται οι ψήφοι των ψηφοδελτίων του τρίτου, τέταρτου κ.ο.κ. συνδυασμού που έχουν επιλέξει τους δύο πρώτους συνδυασμούς ως εναλλακτική ψήφο. Νικητής ανακηρύσσεται ο συνδυασμός που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό των ψήφων, δηλαδή του αθροίσματος των ψήφων που έλαβε ο συνδυασμός και των εναλλακτικών ψήφων από τα ψηφοδέλτια όσων συνδυασμών κατέλαβαν από την τρίτη θέση και κάτω .

- ✓ Μεγαλύτερη δύναμη στον ψηφοφόρο
- ✓ Ίσχυρότερη νομιμοποίηση δημοτικών και περιφερειακών αρχών
- ✓ Ξεκάθαροι κανόνες ανταγωνισμού των συνδυασμών
- ✓ Έμφαση στις προεκλογικές ξεκάθαρες συμφωνίες με κοινή κάθοδο συνδυασμών με βάση προγραμματική σύγκλιση
- ✓ Ποιοτικότερος προεκλογικός διάλογος, λιγότερες περιττές εντάσεις

Η εναλλακτική ψήφος - Μεγαλύτερη δύναμη στον εκλογέα

Η εναλλακτική ψήφος - Μεγαλύτερη δύναμη στον εκλογέα

Η εναλλακτική ψήφος - Μορφή ψηφοδελτίου

Το όνομα και το έμβλημα του συνδυασμού	Εδώ τοποθετείται το όνομα του συνδυασμού και το έμβλημά του
Ο υποψήφιος δήμαρχος ή περιφερειάρχης	Ο υποψήφιος δήμαρχος ή περιφερειάρχης
Οι υποψήφιοι άνευ σταυρού	Εφόσον οι δήμοι ή οι περιφέρειες έχουν υποψήφιους άνευ σταυρού, τοποθετούνται αμέσως μετά τον υποψήφιο δήμαρχο ή περιφερειάχη
Οι υποψήφιοι δημοτικοί ή περιφερειακοί σύμβουλοι	Ακολουθούν κατά αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι δημοτικοί ή περιφερειακοί σύμβουλοι
Οι υποψήφιοι σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων	Στους δήμους, εφόσον αποτελούνται από δημοτικές κοινότητες, αμέσως μετά τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους ακολουθούν οι υποψήφιοι σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων
Η εναλλακτική ψήφος	Η καινοτομία: Εφόσον έχουν ανακηρυχθεί πάνω από δύο συνδυασμοί, παρατίθενται τα ονόματα των λοιπών συνδυασμών και των υποψηφίων δημάρχων ή περιφερειάρχων

Η εναλλακτική ψήφος - Μορφή ψηφοδελτίου

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΗΜΟΥ Χ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ του ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
(ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΣ)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΑΝΕΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
(Μέχρι τρεις (3) σταυρούς)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΕΛΕΝΙΔΗ ΕΛΕΝΗ της ΕΛΕΝΗΣ
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
ΗΛΙΑΔΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

ΛΑΖΑΡΟΥ ΛΑΖΑΡΟΣ

....

Υποψήφιοι ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ της Δημοτικής Κοινότητας Χ
(Μέχρι έναν (1) σταυρό)

ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΡΓΥΡΗΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΩΤΗΡΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΨΗΦΟΣ (Έως μία επιλογή)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Χ ([Όνομα υποψηφίου δημάρχου συνδυασμού Χ])

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Υ ([Όνομα υποψηφίου δημάρχου συνδυασμού Υ])

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Ζ ([Όνομα υποψηφίου δημάρχου συνδυασμού Ζ])

Μια νέα δυνατότητα στους συνδυασμούς για να έχουν υποψηφίους άτομα με επαγγελματική εμπειρία και καταξίωση και ώστε να συμβάλλουν στη διοίκηση του δήμου ή της περιφέρειας

Ηλεκτρονική ψηφοφορία

Για πρώτη φορά καθιερώνεται ηλεκτρονική ψηφοφορία για όποιον εκλογέα το επιθυμεί σε ειδικά εκλογικά τμήματα σε όλη τη χώρα. Για να εγγραφούν στη διαδικασία οι εκλογείς, αρκεί η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης. Μόνη προϋπόθεση να είναι κάποιος εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους.

Εγγύηση της διαδικασίας

Υψηλού κύρους επιτροπή από πανεπιστημιακούς θα ελέγξει εξονυχιστικά την εφαρμογή που θα χρησιμοποιηθεί και θα εκδώσει σχετικό πόρισμα το οποίο θα είναι δημόσιο και θα κατατεθεί στην επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας. Επιπλέον, συστήνεται ειδική εφορευτική επιτροπή με υψηλόβαθμους δικαστικούς και πανεπιστημιακούς.

Περίπου 400 ειδικά εκλογικά τμήματα

Θα συσταθούν σε όλη την Ελλάδα, σε ένα από οποία θα μπορεί να προσέλθει ο εκλογέας για να ψηφίσει για τον δήμο και την περιφέρεια στην οποία είναι εγγεγραμμένος. Σε κάθε ένα από αυτά θα υπάρχει δικαστικός αντιπρόσωπος, θα γίνεται ο έλεγχος ταυτότητας του εκλογέα. Στη συνέχεια θα αποσύρεται στο παραβάν και εκεί σε ειδική συσκευή θα ασκεί ψηφιακά το εκλογικό του δικαίωμα

Διευκολύνοντας όσους

- Ψηφίζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας
- Εργάζονται την ημέρα των εκλογών
- Αποτελεί κίνητρο συμμετοχής σε νέες και νέους

Κατανομή εδρών

Ο κανόνας των 3/5

Ο επιτυχών συνδυασμός καταλαμβάνει κατά κανόνα τα 3/5 των εδρών του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου

Όριο 3%

Ένας συνδυασμός για να εκλέξει σύμβουλο πρέπει να έχει συγκεντρώσει ποσοστό τουλάχιστον 3% επί των εγκύρων

Οι υποψήφιοι άνευ σταυρού

Εκλέγονται (εφόσον είναι έχουν ανακηρυχθεί) οι υποψήφιοι άνευ σταυρού του συνδυασμού που κερδίζει τις εκλογές

Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων

Ο συνδυασμός που κερδίζει τις εκλογές, εκλέγει (κατά κανόνα) τα 3/5 των μελών του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας

Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό μεταξύ 301 και 2.000 κατοίκων

Ο πρώτος σε ψήφους συνδυασμός στην δημοτική κοινότητα εκλέγει 2 από τους 3 συμβούλους

Στις δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων

Ο πρώτος σε ψήφους υποψήφιος του συνδυασμού που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους στη δημοτική κοινότητα εκλέγεται εκπρόσωπος της δημοτικής κοινότητας

Ενίσχυση Συμμετοχής

Οι πολίτες και ιδίως οι νέοι συμμετέχουν ενεργά σε όλη τη διάρκεια της αυτοδιοικητικής περιόδου

Από τον παθητικό πολίτη στον ενεργό συμμετέχο

Ενεργή συμμετοχή για κρίσιμες αποφάσεις

Συμβουλευτικά δημοτικά δημοψηφίσματα με ηλεκτρονική ψηφοφορία και υψηλές θεσμικές εγγυήσεις.

Διαβούλευση & λογοδοσία

Ανοιχτές διαδικασίες συνεδριάσεων, δημόσιος διάλογος, ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας κάθε 4 μήνες.

Θεσμική εκπροσώπηση νέων

Αναβάθμιση συμβουλίων νέων· υποχρεωτική σύσταση σε δήμους άνω των 2.000 κατοίκων. Δυνατότητα στους συνδυασμούς να περιλαμβάνουν περισσότερους υποψηφίους αρκεί να είναι ηλικίας έως 30 ετών.

Ψηφιακή συμμετοχή

Online διαβούλευση όλων των κανονιστικών αποφάσεων, ανοιχτά δεδομένα, ψηφιακές πλατφόρμες

Συμβούλια νέων – Η επαναθεμελίωση

Η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων είναι από τις κεντρικές κατευθύνσεις του νέου κώδικα. Για τον λόγο αυτό εντάσσονται στον λειτουργικό πυρήνα της αυτοδιοίκησης τα συμβούλια νέων τα οποία θα εκλέγονται για διάστημα 2,5 ετών με καθολική και ηλεκτρονική ψηφοφορία, όλων όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου και είναι μεταξύ 17 και 28 ετών.

Οργανωμένη ψηφοφορία

Η ψηφοφορία θα γίνεται με ηλεκτρονική κάλπη, με βάση τους εκλογικούς καταλόγους και δίχως προεγγραφή.

Ενεργός ρόλος

Ο πρόεδρος του συμβουλίου νέων, μετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και μπορεί να λαμβάνει τον λόγο για κάθε θέμα που συζητείται. Επιπλέον σε κάθε συνεδρίαση λογοδοσίας μπορεί να θέτει ένα θέμα

Με χρηματοδότηση δράσεων

Στον προϋπολογισμού του δήμου εγγράφονται δαπάνες που αφορούν δράσεις και εκδηλώσεις του συμβουλίου νέων

Ο Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη **Λογοδοσία**

Νέα σύγχρονα εργαλεία λογοδοσίας

Διαφάνεια, δημοσιότητα και λογοδοσία

Από τη διοίκηση που απλώς αποφασίζει, στη διοίκηση που εξηγεί, δημοσιοποιεί και λογοδοτεί.

Δια ζώσης, ηλεκτρονικά, υβριδικά

Συνεδριάσεις χωρίς περιορισμό τρόπου, με απόφαση του προέδρου.

Ζωντανή μετάδοση

Από την ιστοσελίδα του δήμου ή της περιφέρειας. Κάθε συνεδρίαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου πρέπει να μεταδίδεται στο διαδίκτυο.

Πρακτικά online

Πρώτη φορά υποχρεωτική δημοσίευση πρακτικών όλων των συλλογικών οργάνων — ανωνυμοποίηση όπου απαιτείται.

Συνεδρίαση λογοδοσίας

Ειδική συνεδρίαση δημοτικού/περιφερειακού συμβουλίου, το αργότερο ανά τετράμηνο.

Διαφάνεια, δημοσιότητα και λογοδοσία

Από τη διοίκηση που απλώς αποφασίζει, στη διοίκηση που εξηγεί, δημοσιοποιεί και λογοδοτεί.

Δείκτες ΟΤΑ	Ενημέρωση για όλα τα δεδομένα της αυτοδιοίκησης. Πρόσβαση σε όλους για πολλούς κρίσιμους δείκτες της καθημερινότητάς μας.
Βραβεία επιδόσεων	Ηθική και υλική υποστήριξη όσων δήμων πετυχαίνουν τις καλύτερες επιδόσεις.
Δημοτικός και Περιφερειακός Συμπαραστάτης	Τρεις ψηφοφορίες για την εκλογή του και σε περίπτωση μη συγκέντρωσης της απαραίτητης πλειοψηφίας, τότε θα διορίζεται από τον Επόπτη Νομιμότητας μεταξύ των επικρατέστερων.
Πλήρης ενημέρωση	Κρίσιμα δεδομένα για τη λειτουργία του δήμου και της περιφέρειας, όπως η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, θα αναρτώνται. Επιπλέον, όλα τα τέλη (π.χ. κλίμακες, απαλλαγές) που έχει επιβάλει ο δήμος θα είναι σε ειδικό σημείο στην ιστοσελίδα.

Και επιπλέον η αξιολόγηση των δημόσιων και δημοτικών υπηρεσιών από τους πολίτες. Ο δεύτερος κύκλος ξεκινάει Παρασκευή 12/6/2026

Ο νέος τρόπος διενέργειας του **Ελέγχου νομιμότητας των ΟΤΑ**

Αποτελεσματικός και αντικειμενικός έλεγχος νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ

Ανεξάρτητος, Αντικειμενικός, Αποτελεσματικός Έλεγχος Νομιμότητας

Το σημερινό πρόβλημα

Ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ, αν και έχει ρυθμιστεί να γίνεται από ανεξάρτητο όργανο ήδη από το 2010, σήμερα ακόμα δεν έχει εφαρμοστεί.

- Ανομοιογένεια στον έλεγχο νομιμότητας ανάλογα με την υπηρεσιακή μονάδα που τον διεξάγει.
- Καθυστερήσεις, καθώς η αποστολή γίνεται έγχαρτα.
- Ο έλεγχος νομιμότητας δεν εξασφαλίζει την πλήρη αμεροληψία
- Δεν είναι ξεκάθαρο ποιες πράξεις πάνε για έλεγχο νομιμότητας
- Υπάρχει αποκλειστική χωρική αρμοδιότητά

Άμεση λειτουργία της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας

Εντός του Ιουλίου προκηρύσσονται οι θέσεις των επικεφαλής των Α.Υ.Ε. μέσω Α.Σ.Ε.Π. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν υψηλά ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα.

Γενικός Επόπτης Νομιμότητας

Ο εγγυητής της ομαλής λειτουργίας των 7 Α.Υ.Ε. Έχει συντονιστικό ρόλο, μεριμνά για την ομοιογένεια του ελέγχου νομιμότητας και είναι ο εισηγητής στο πειθαρχικό συμβούλιο των υποθέσεων των αιρετών για περιπτώσεις παύσης.

Ολοκληρωμένο Π.Σ. Εποπτείας

Οι πράξεις προς έλεγχο νομιμότητας θα εισάγονται στο νέο πληροφοριακό σύστημα. Αυτό θα κατανέμει με τυχαίο αλγόριθμο την υπόθεση σε μια από τις Α.Υ.Ε. για έλεγχο νομιμότητας. Τίθενται αυστηρά χρονικά όρια για την ολοκλήρωση του ελέγχου.

Τήρησης νομιμότητας

Ο έλεγχος που θα διεξάγεται θα είναι αποκλειστικά έλεγχος **νομιμότητας** και όχι **σκοπιμότητας**.

Λειτουργία γραφείου υποδοχής καταγγελιών

Στον Γενικό Επόπτη νομιμότητας συστήνεται ειδικό γραφείο υποδοχής καταγγελιών πολιτών και λοιπών άμεσα ενδιαφερόμενων

Αυτεπάγγελτος έλεγχος

Ο Γενικός Επόπτης Νομιμότητας μπορεί να ζητήσει αυτεπάγγελο έλεγχο οποιασδήποτε εκτελεστικής απόφασης των δήμων και των περιφερειών για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος ή πρόδηλη παράβαση νόμου

Συντονισμός ελέγχων

Ο Γενικός Επόπτης Νομιμότητας συνεργάζεται για τη διενέργεια των ελέγχων και με άλλες ελεγκτικές αρχές, όπως είναι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας και η Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΓΛΚ. Τηρείται αρχείο με το σύνολο των ελεγμένων πράξεων.

Νέο πλαίσιο για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών

Ενιαίο Πειθαρχικό Συμβούλιο	Ο πειθαρχικός έλεγχος των αιρετών γίνεται από ένα κεντρικό πειθαρχικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανώτατους δικαστές
Πειθαρχικά παραπτώματα	Καταγράφονται με σαφήνεια οι περιπτώσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε πειθαρχική διαδικασία
Εξαιρέση από την αυτόφωρη διαδικασία	Και για τους αντιδημάρχους και για τους αντιπεριφερειάρχες, όπως ισχύει για τους δήμαρχους και τους περιφερειάρχες
Ταχεία εκδίκαση ποινικών υποθέσεων	Ποινικές υποθέσεις που αφορούν δημάρχους και περιφερειάρχες εκδικάζονται από τη Δικαιοσύνη κατά απόλυτη προτεραιότητα, ενώ χορηγείται αναβολή μόνο σε πολύ σοβαρές περιπτώσεις
Αστική ευθύνη αιρετών	Η οποία καταλογίζεται μόνο από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Το νέο πλαίσιο άσκησης των

Αρμοδιοτήτων Δήμων - Περιφερειών

Καταγραφή των αρμοδιοτήτων, μηχανισμοί μεταφοράς τους και εργαλεία άσκησης αυτών για όλους τους δήμους και όλες τις περιφέρειες

Ο πυρήνας της λειτουργίας των ΟΤΑ

Από την καταγραφή, στην αποτελεσματική άσκηση.

Καταγραφή και ταξινόμηση	Όλες οι αρμοδιότητες των δήμων και των περιφερειών που είναι σε διάσπαρτα νομοθετήματα καταγράφηκαν και ομαδοποιήθηκαν στον πίνακα αρμοδιοτήτων.
Κανονιστικές πράξεις	Η «νομοθετική πρωτοβουλία» των δήμων να εκδίδουν κανονιστικές πράξεις, ύστερα από δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση.
Τεκμήριο καθημερινότητας	Για πρώτη φορά οι δήμοι, ύστερα από άδεια του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργείου, μπορούν να εκδίδουν κανονιστικές πράξεις για θέματα που δεν απονέμονται ρητά από τη νομοθεσία σε άλλο φορέα του κράτους.
Ορεινοί και νησιωτικοί δήμοι	Ειδική μέριμνα για τους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους.

Οι επιλογές άσκησης αρμοδιότητας

Κάθε δήμος και περιφέρεια επιλέγει πώς θα ασκήσει την αρμοδιότητα που του έχει ανατεθεί

Εντός της υπηρεσίας του δήμου

Ο δήμος ασκεί την αρμοδιότητά του μέσω μιας υπηρεσίας που είναι ενταγμένη στην οργανωτική δομή του.

Ειδική υπηρεσία

Οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να συστήσουν ειδική υπηρεσία με διάρκεια ζωής έως δύο έτη για να διαχειριστούν μια έκτακτη ανάγκη.

Σύσταση κοινής υπηρεσίας δήμων ή περιφερειών

Όμοιοι δήμοι μπορούν να συστήσουν κοινή υπηρεσία. Για παράδειγμα κοινή υπηρεσία διαχείρισης ζώων συντροφιάς δήμου Καρδίτσας. Στην κοινή υπηρεσία μπορεί να συμμετέχει και η οικεία περιφέρεια.

Σύμβαση έργου με υπάλληλο άλλου δήμου ή περιφέρειας

Ένας δήμος (ιδίως ορεινός ή νησιωτικός) μπορεί να κάνει σύμβαση έργου με έναν υπάλληλο άλλου δήμου ή περιφέρειας για την κάλυψη ανάγκης.

Οι επιλογές άσκησης αρμοδιότητας

Ο κάθε δήμος επιλέγει πώς θα ασκήσει την αρμοδιότητα που του έχει ανατεθεί

Συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμικής συνεργασίας

Δήμοι μπορούν να κάνουν σύμβαση διαδημοτικής ή και διαβαθμικής (με την περιφέρεια) συνεργασίας για την άσκηση αρμοδιότητας.

Προγραμματικές συμβάσεις

Οι δήμοι και οι περιφέρειες κάνουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου.

Σύμβαση με Οργάνωση της Κοινωνίας των Πολιτών

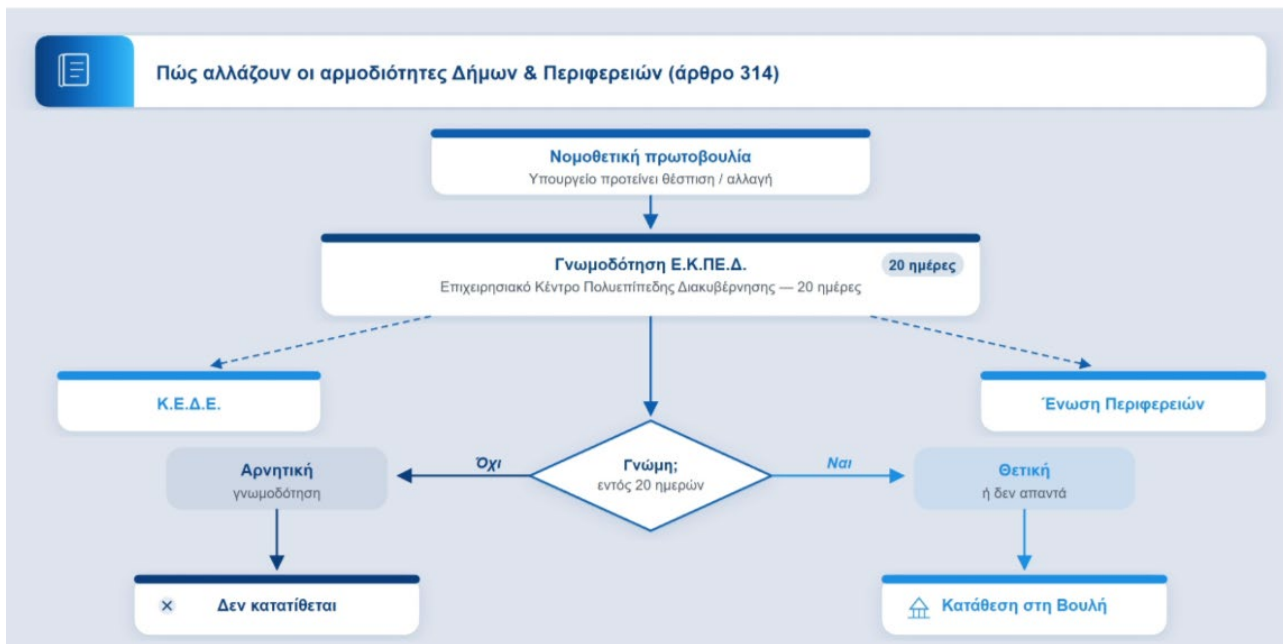
Οι δήμοι μπορούν να κάνουν σύμβαση με Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών για την επικουρική στήριξη κοινωνικών δομών.

Με σύμβαση μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας

Εφόσον το επιθυμεί ο δήμος, μπορεί να αναθέσει συγκεκριμένες αρμοδιότητες, υποχρεωτικά μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας σε ιδιώτες.

Ο μηχανισμός μεταφοράς αρμοδιοτήτων

Στον Κώδικα πλέον προβλέπεται ένας νέος, πάγιος μηχανισμός της μεταφοράς αρμοδιοτήτων μεταξύ κράτους και αυτοδιοίκησης

Νέο πλαίσιο λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α.

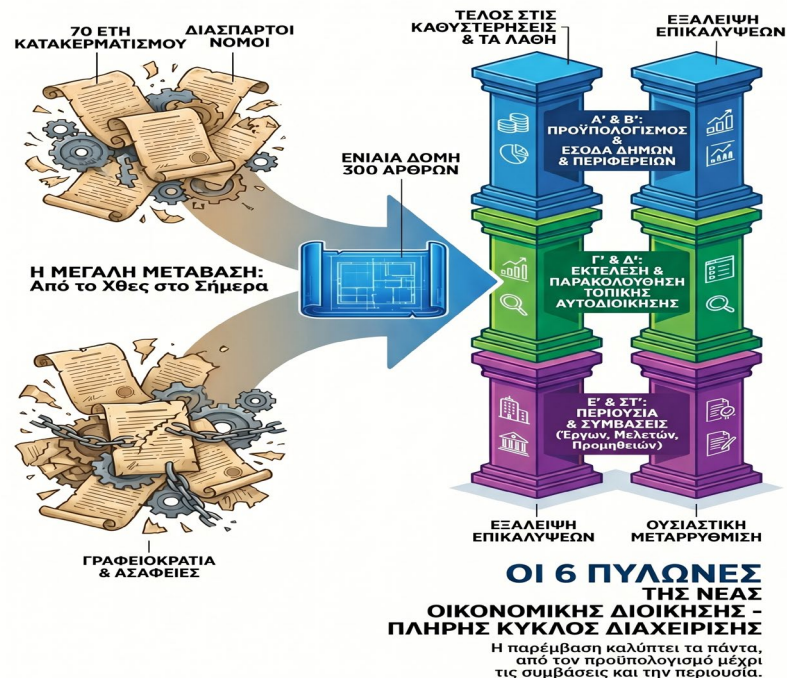
Επικαιροποίηση νομοθετικού πλαισίου	Το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου των ΔΕΥΑ εντάσσεται για πρώτη φορά στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και προσαρμόζεται στις σύγχρονες ανάγκες και στις μεγάλες προκλήσεις
Οικονομική επάρκεια	Οι ΔΕΥΑ οφείλουν να διαθέτουν οικονομική επάρκεια για την επίτευξη του σκοπού τους και ισοσκελισμένους, μη ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Εργαλεία για την εξόφληση των απλήρωτων λογαριασμών (ρύθμιση οφειλών).
Δυνατότητα δανειοδότησης για εκτέλεση έργων	Ικανοποιείται ένα πάγιο αίτημα των ΔΕΥΑ για να αποκτήσουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό είτε μέσω ΤΠΔ είτε μέσω εμπορικών τραπεζών.
Κάλυψη σημαντικού μέρους ληξιπρόθεσμων οφειλών	Πάνω από 230εκ € δίνονται στις ΔΕΥΑ της χώρας για κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας. Μακροχρόνιο δάνειο από Ταμείο Παρακαταθηκών για το υπόλοιπο ύψος οφειλής.
Μείωση ενεργειακού κόστους	Η ρύθμιση / εξόφληση των οφειλών των ΔΕΥΑ ανοίγει τον δρόμο για την επαναδιαπραγμάτευση των τιμολογίων των ΔΕΥΑ και την μείωση του ενεργειακού κόστους.

Η διαχείριση των Οικονομικών των ΟΤΑ

Ένα εξολοκλήρου νέο πλαίσιο που διασφαλίζει ταχύτητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα

Οι 5 αρχές της οικονομικής διαχείρισης ΟΤΑ

Αρχή νομιμότητας

Κάθε δαπάνη πρέπει να είναι νόμιμη, να προβλέπεται από τον νόμο και να είναι εντός προϋπολογισμού

Αρχή διαφάνειας

Όλες οι οικονομικές πράξεις πρέπει να είναι δημόσια προσβάσιμες και ελέγξιμες

Αρχή αποδοτικότητας

Οι πόροι πρέπει να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να μεγιστοποιείται το κοινωνικό όφελος

Αρχή λογοδοσίας

Οι αιρετοί και οι υπηρεσίες πρέπει να αιτιολογούν και να τεκμηριώνουν κάθε οικονομική απόφαση

Αρχή δημοσιονομικής ισορροπίας

Οι δήμοι και οι περιφέρειες οφείλουν να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των οικονομικών τους και να συντάσσουν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό

Οι πιο σημαντικές αλλαγές

Η οικονομική διαχείριση των δήμων και των περιφερειών αλλάζει ριζικά

Ταχύτερες διαδικασίες σύνταξης και αναμόρφωσης του προϋπολογισμού
Άμεση εγγραφή πιστώσεων με εντολή διατάκτη για επιχορηγήσεις

Αποθεματικό για έκτακτη ανάγκη
ώστε να καλύπτονται οι απαραίτητες ανάγκες άμεσα και αποτελεσματικά

Νέες απλοποιημένες διαδικασίες βεβαίωσης εσόδων
Μείωση διοικητικού βάρους, καλύτερη εξυπηρέτηση του οφειλέτη

Ρύθμιση οφειλών
Η πάγια διαδικασία ρύθμισης οφειλών έως 24 δόσεις που ισχύει σήμερα γίνεται έως 48 δόσεις

Ένταξη των ΟΤΑ στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Πληρωμών
Ο πολίτης βλέπει κεντρικά σε ένα σημείο τις οφειλές του και μπορεί εύκολα και απλά να τις αποπληρώσει

Πλήρης ενσωμάτωση διατάξεων
Για πρώτη φορά, όλες οι διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση των οικονομικών, εντάσσονται στον Κώδικα

Νέο πλαίσιο οικονομικής διαχείρισης

Ενιαία δομή τελών	Κοινή λογική για τις 10 σημαντικότερες κατηγορίες τελών — βάση επιβολής, συντελεστές, είσπραξη, κυρώσεις.
Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης	Καταργούνται ΦΗΧ και ΤΑΠ — αντικαθίστανται από ένα απλούστερο, δικαιότερο τέλος.
Αναμορφωμένο Τ.Κ.Φ.	Περισσότερες κλίμακες και πάγιο τέλος για χώρους χωρίς ηλεκτροδότηση που χρησιμοποιούνται.
Συμβάσεις	Για πρώτη φορά καθορίζονται με βάση τον ν.4412/16 τα αρμόδια όργανα για όλα τα στάδια και είδη συμβάσεων στους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα.
Διαχείριση περιουσίας	Ηλεκτρονικές δημοπρασίες, πιο ευέλικτο πλαίσιο αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας.

Ο Φόρος Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων και το ΤΑΠ

Γιατί καταργούνται

0 1

Ο ΦΗΧ ήταν οριζόντιος και άδικος φόρος

Ένα ακίνητο 40 ετών στον Άγιο Παντελεήμονα Αχαρνών 100 τετραγωνικών πληρώνει τον ίδιο ΦΗΧ με νεόδμητη οικία 100 τμ στο Κολωνάκι, παρά τη προφανή διαφορά στην αντικειμενική αξία.

0 2

Δυο τέλη μη ανταποδοτικά

Επί της ίδιας επί της ουσίας φορολογικής βάσης, που δημιουργούσε περιττή γραφειοκρατία.

0 3

Ο ΦΗΧ μπορούσε να αυξάνεται κάθε έτος

25% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Αποτέλεσμα ήδη σήμερα υπάρχουν δήμοι που έχουν πολύ υψηλό ΦΗΧ για όλα τα ακίνητα.

Το δήθεν «χαράτσι» και ο δήθεν «δημοτικός ΕΝΦΙΑ»

Παράδειγμα 1: Διαμέρισμα 120 τ.μ. στα Άνω Πατήσια, 30ετίας

Σήμερα πληρώνει στον δήμο Αθηναίων

Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων: $120\text{τμ} \times 0,33\text{€/τ.μ} = 39,6\text{€}$

Τέλος Ακίνητης Περιουσίας: $120\text{τμ} \times 0,6$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,35\% = 31,5\text{€}$

Σύνολο: 71,1€ ετησίως

Με το νέο Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης

$120\text{τμ} \times 0,6$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,5\% = 45\text{€}$. Επομένως **εξοικονόμηση 26,1€ ετησίως**

ή ακόμα και αν πάει στο 0,7% το ΤΤΑ είναι 63€ άρα **εξοικονόμηση 8,1€ ετησίως**

Το δήθεν «χαράτσι» και ο δήθεν «δημοτικός ΕΝΦΙΑ»

Παράδειγμα 2: Διαμέρισμα 100 τ.μ., σε περιφερειακό αστικό δήμο της Θεσ/νικης, δεκαετίας

Σήμερα πληρώνει στον δήμο

Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων: $100\text{τμ} \times 0,43\text{€/τ.μ} = 43\text{€}$

Τέλος Ακίνητης Περιουσίας: $100\text{τμ} \times 0,9$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,35\% = 39,375\text{€}$

Σύνολο: 82€ ετησίως

Με το νέο Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης

$100\text{τμ} \times 0,9$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,5\% = 56,25\text{€}$. Επομένως **εξοικονόμηση 26€ ετησίως**

ή ακόμα και αν πάει στο 0,7% το ΤΤΑ είναι 78,75€ άρα **εξοικονόμηση 3,25€ ετησίως**

Το δήθεν «χαράτσι» και ο δήθεν «δημοτικός ΕΝΦΙΑ»

Παράδειγμα 3: Κατοικία 170 τμ σε δήμο Πελοποννήσου, τριακονταετίας

Σήμερα πληρώνει στο δήμο

Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων: $170 \times 0,55\text{€}/\tau.\mu = 93,5\text{€}$

Τέλος Ακίνητης Περιουσίας: $170\tau\mu \times 0,6$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,35\% = 42,84\text{€}$

Σύνολο: 136,34€ ετησίως

Με το νέο Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης

$170\tau\mu \times 0,6$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 1250\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,5\% = 63,75\text{€}$. Επομένως **εξοικονόμηση 72,6€ ετησίως**

ή ακόμα και αν πάει στο 0,7% το ΤΤΑ είναι 89,25€ άρα **εξοικονόμηση 47,1€ ετησίως**

Το δήθεν «χαράτσι» και ο δήθεν «δημοτικός ΕΝΦΙΑ»

Παράδειγμα 4: Διαμέρισμα 160 τ.μ. νεόδμητο στο Κολωνάκι

Σήμερα πληρώνει στον δήμο Αθηναίων

Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων: $160\text{τμ} \times 0,33\text{€/τ.μ} = 52,8\text{€}$

Τέλος Ακίνητης Περιουσίας: 160×1 (συντελεστής παλαιότητας) $\times 3800\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,35\% = 212,8\text{€}$

Σύνολο: 265,6€ ετησίως

Με το νέο Τέλος Τοπικής Ανάπτυξης

$160\text{τμ} \times 1$ (συντελεστής παλαιότητας) $\times 3800\text{€}$ (τιμή ζώνης) $\times 0,5\% = 304\text{€}$. Επομένως επιβάρυνση 38,4€ ετησίως

ή αν πάει στο 0,7% το ΤΤΑ είναι 425,6€ άρα επιβάρυνση 160€ ετησίως

Ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης με έντονο κοινωνικό πρόσημο

Ο Κώδικας δίνει έμφαση στις ανάγκες της κοινωνίας

Για τις ανάγκες της κοινωνίας

Ο Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης περιλαμβάνει σειρά διατάξεων με έντονο κοινωνικό πρόσημο

Επιχορηγήσεις και βοηθήματα

Σε συλλόγους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Στήριξη εργαζομένων

Οι δήμοι μπορούν να στηρίζουν τους δημόσιους υπαλλήλους. Επέκταση πλαισίου στήριξης και στους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς

Βραβεία και χορηγίες

Θεσπίζονται βραβεία και χορηγίες σε πρόσωπα και φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα γραμμάτων και τεχνών

Κοινωνική αντιπαροχή

Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας για κοινωνική αντιπαροχή

Μειώσεις ή απαλλαγή τελών

Σε ειδικές κατηγορίες (πολύτεκνοι, τρίτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ΑμεΑ)

Παραχώρηση ακινήτων

Σε οικονομικά αδύναμους για ανέγερση κατοικιών και σε φορείς με σκοπό την προώθηση της αποστολής τους

Απάντηση στο δημογραφικό – Στήριξη Οικογένειας

Με τον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, **για πρώτη φορά**, περιλαμβάνεται ένα ολοκληρωμένο **πάγιο** νομοθετικό πλαίσιο για την **πλήρη** στελέχωση των δημοτικών παιδικών σταθμών **με μόνιμο προσωπικό**. Υπολογίζεται ότι πάνω από 9.000 οργανικές θέσεις θα καλυφθούν στο προσεχές χρονικό διάστημα.

Σύσταση όλων των οργανικών θέσεων

Με βάση τον πρότυπο κανονισμό λειτουργίας των παιδικών σταθμών. Κάλυψη όλων των θέσεων με βάση την αναλογία των φιλοξενούμενων παιδιών.

Ηλεκτρονικός κατάλογος

Καταρτίζεται από το Α.Σ.Ε.Π. και αποτελεί τη δεξαμενή για την κάλυψη όλων των οργανικών θέσεων, αλλά και του πάσης φύσης έκτακτου προσωπικού.

Διακριτός προϋπολογισμός

Όλα τα έσοδα (π.χ. voucher) και οι δαπάνες των παιδικών σταθμών εγγράφονται σε ξεχωριστό φορέα του προϋπολογισμού του δήμου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται πλήρως η λειτουργία τους.

Και επιπλέον **για πρώτη φορά** θεσμοθετείται το δικαίωμα των δήμων με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου **να δίνουν επίδομα γέννησης έως 3.000 ευρώ για κάθε παιδί δημότη ή κατοίκου**.

Ο Κώδικας διαβουλεύεται

Αλλαγές στην κώδικα μετά τη διαβούλευση

Η πιο αναλυτική συζήτηση με όλους

1

Μονάδα Σύνταξης και Εφαρμογής

Με τον νόμο 5143/2024 συστάθηκε η μονάδα σύνταξης και εφαρμογής του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2

Νοέμβριος 2024

Έναρξη διαβούλευσης με κατάθεση των συγκεκριμένων προτάσεων του Υπουργείου Εσωτερικών στα συνέδρια της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ

3

Απρίλιος 2025

Κοινό συνέδριο ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ για την συζήτηση των βασικών αρχών του Κώδικα

4

Δεκέμβριος 2025

Παράδοση των κειμένων διατάξεων των 6 βιβλίων σε ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ

5

Μάιος 2026

Παράδοση τελικών κειμένων πριν τη διαβούλευση σε ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ

6

20 Μαΐου 2026 - 4 Ιουνίου 2026

Δημόσια Διαβούλευση

Οι 7 σημαντικότερες αλλαγές μετά τη διαβούλευση

Υπουργείο Εσωτερικών • Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1

Παιδικοί Σταθμοί

Το νέο **πάγιο** πλαίσιο προσλήψεων **μονίμου προσωπικού** στους Παιδικούς Σταθμούς

2

Κωλύματα ενστόλων - Αποσπάσεις

Άρση κωλύματος για Υπαστυνόμους Α (και αντίστοιχους βαθμούς). Επέκταση της δυνατότητας απόσπασης λόγω εκλογής σε όλους τους ορεινούς, νησιωτικούς και παραμεθόριους δήμους

3

Αναπτυξιακές εταιρείες

Ειδική μέριμνα για όσα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τρέχουν προγράμματα τοπικής ανάπτυξης (Leader)

4

Μη επιβολή τέλους περιφερειακής ανάπτυξης

Προκειμένου να επέλθουν, σχεδόν καθολικά, σημαντικές μειώσεις στην επιβάρυνση των ιδιοκτητών και των νοικοκυριών

5

Εργασιακές σχέσεις στους ΟΤΑ

Μεγαλύτερη ευελιξία, αλλά και μεγαλύτερη ευθύνη στους ΟΤΑ για την άσκηση εφέσεων επί πρωτόδικων αποφάσεων για τον προσδιορισμό της εργασιακής σχέσης

6

Αποσαφήνιση του πλαισίου ευθύνης

Για την άρση ποινικής ευθύνης των αιρετών μόνο για την πρόκληση σωματικών βλαβών και φθοράς ξένης περιουσίας από αδέσποτο ζώο συντροφιάς.

7

Υιοθέτηση σειράς παρατηρήσεων Ε.Σ.Α.με.Α

Ενσωματώθηκαν παρατηρήσεις της Ε.Σ.Α.με.Α για την συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία σε σειρά διατάξεων του Κώδικα Αυτοδιοίκησης

Μια Τοπική Αυτοδιοίκηση πιο δημοκρατική, πιο λειτουργική, πιο σύγχρονη

Σαφήνεια

Ενιαίο, ευανάγνωστο πλαίσιο που εγγυάται ασφάλεια δικαίου.

Συμμετοχικότητα

Δημοψηφίσματα, διαβούλευση και ενεργός ρόλος των νέων.

Ψηφιακή ταυτότητα

Νέα εργαλεία και διαλειτουργικότητες σε όλη τη λειτουργία των ΟΤΑ.

Αξιόπιστος έλεγχος

Αντικειμενική εποπτεία νομιμότητας με ενίσχυση αυτονομίας των Α.Υ.Ε.